

ŠVP školní družiny

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Motto: **„HURÁ DO LAVIC“**

Název školy **Základní škola Ohrazenice, okres Semily-přísp.org.**

Adresa školy **Ohrazenice 88, 511 01 TURNOV**
Ředitelka **Mgr. Helena Damašková**

Vychovatelka **Mgr. Klára Damašková**

ŠVP srpen 2007

Charakteristika ŠD

Školní družina /ŠD/ je součástí Základní školy Ohrazenice, okres Semily – příspěvková organizace. ŠD se nachází v budově Obecního úřadu Ohrazenice č.p. 81. Kapacita ŠD je 30 žáků.

Cíle vzdělávání /ŠVP/

Vychází a čerpá ze ŠVP pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Hurá do lavic“, kde naplňuje tyto cíle:

- Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů.
- Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.
- Rozvíjet u žáků schopnosti spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.
- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i přírodě.
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Délka a časový plán vzdělávání

Školní družina zahrnuje ve své činnosti plán vzdělávání žáků 1. stupně ZŠ na jeden školní rok. Specifikuje rozdílnost a náročnost práce podle jednotlivých ročníků.

Formy vzdělávání

- a. **Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost** – každodenní činnost přihlášených žáků podle programu ŠVP pro ŠD.
- b. **Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost** – mimořádné akce – besedy, exkurze, výchovně-vzdělávací programy, sportovní akce, advent, vánoční besídky, velikonoční výstava, Svátek matek, Akademie, Den dětí ...
- c. **Osvětová činnost** – informace v oblasti prevence sociálně-patologických jevů.
- d. **Individuální práce** – vytváření podmínek pro rozvoj nadaných dětí, práce s talentovými dětmi – řešení náročnějších úkolů, soutěže. Práce s integrovanými žáky – individuální přístup, povzbuzování, pomoc, podpora.
- e. **Spontánní činnosti** – spontánní aktivity jsou praktikovány za přítomnosti vychovatelky, děti se samy rozhodují o své činnosti (rekreační činnost, pobyt venku)

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzhledem k tomu, že budova ŠD není bezbariérová, nejsme schopni zajistit prostředí pro děti s poruchami hybnosti – vozíčkáře. Pro ostatní děti s psychickými, fyzickými či kombinovanými vadami jsme schopni zajistit tyto podmínky:

Personální oblast

- Zajistit proškolení vychovatelky v dané oblasti
- Dostatečné personální zajištění aktivit

Technická oblast

- Eliminace situací, ve kterých by došlo ke zranění integrovaného žáka

Materiální oblast

- Zajistit speciální didaktické a kompenzační pomůcky

Organizační oblast

- Vymezit formy integrace
- Spolupracovat s rodiči či jinými zákonnými zástupci
- Využívat poradenské pomoci PPP a SPC
- Informovat odbornou i laickou veřejnost o nabídce integrace

Mezi podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami patří i vytváření podmínek rozvoje mimořádně nadaných dětí.

- Aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahu a sociální a emocionální inteligence
- Možnost a způsob zařazení účastníka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám
- Odborná připravenost pedagogických pracovníků

Podmínky přijímání dětí do ŠD

Přijímání dětí do ŠD je dáno kapacitou ŠD – 30 dětí.

- Činnost ŠD je určena pro žáky 1. stupně základní školy – přednostně pro žáky 1. – 3. ročníku. Doplnění do kapacity žáky 4. – 5. ročníku.
- Dítě je do ŠD přijímáno na základě písemné přihlášky – zápisního lístku.
- Do ŠD je dítě přihlašováno vždy jen na jeden školní rok.
- Doklad o ukončení školního roku ve školní družině se nevydává.

Popis materiálních podmínek

Herna je vybavena podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Vybavenost tedy umožňuje práci u stolu i eventuální hru na koberci. Děti navštěvují i učebnu informatiky, tělocvičnu, hřiště.

Popis personálních podmínek

Jedna kvalifikovaná vychovatelka v jednom oddělení ŠD.

Profil vychovatelky:

- má vysokou míru empatie
- vytváří příznivé sociální klima
- zná a umí řídit širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku dětí
- má organizační schopnosti, navozuje a motivuje široké spektrum rekreačních zájmových činností
- vzbuzuje zájem o činnost, podporuje sebevědomí a rozvíjí pozitivní stránky osobnosti
- má právní vědomí
- zná bezpečnostní předpisy

Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- **vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání** – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění dítěte
- **stravovací návyky a pitný režim** – vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží nad pitným režimem dětí (pití v ŠJ)
- **zdravé prostředí** – podle platných norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů)
- **bezpečné pomůcky** – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek
- **ochrana před úrazu a eliminace nebezpečných situací** – vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a průběžně během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, děti má neustále v zorném poli
- **označení nebezpečných předmětů** – vychovatelka seznámí žáky s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠJ, ŠD, tělocvična, hřiště
- **bezpečnost silničního provozu** – mimo budovy ZŠ a ŠD zodpovídá vychovatelka za 25 dětí. Děti jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno. Pokud dojde k situaci, že se počet dětí navýší nad 25, je pověřena doprovodem dětí další osoba.
- **dostupnost prostředků první pomoci** – školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou PP

Psychosociální podmínky

- **pohoda prostředí a příznivé sociální klima** – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému
- **respektování potřeb jedince** – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů dětí
- **věková přiměřenost a motivující hodnocení** – vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi
- **ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy** – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit socio-patologickým jevům
- **spoluúčast na životě zařízení** – vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl dětí na případném řízení a následném hodnocení
- **včasná informovanost** – vychovatelka včas informuje děti a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině

Charakteristika dětí

- Program ŠD je koncipován pro 30 dětí, které bydlí v Ohrazenicích, okolních vesnicích a na kraji města Turnova. Vzděláváme děti ve věku 6 – 10 let (děti 1. – 5. ročníku).

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

- Pravidelně se podílíme na akcích pořádaných školou: vánoční besídka, akademie, vítání občánků, výrobky pro děti k zápisu, karneval ...

Zveřejnění školní vzdělávacího plánu ŠD

- Veřejně přístupná nástěnka
- Možnost nahlížení a požizování opisů a výpisů

VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI

Člověk a jeho svět

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů a jejich návštěva (obecní úřad, knihovna, mateřská školka). Orientace v prostoru a čase, odhadnutí vzdálenosti a doby.

Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova. (Kompetence činností a občanské)

2. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace, dodržování pravidel stolování, předcházení agresivitě, šikaně. (Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální)

3. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas. (Kompetence k trávení volného času)

4. Rozmanitosti přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, encyklopedie, výtvarné zpracování, ekologická výchova. (Kompetence k učení)

5. Člověk a jeho zdraví

Poznávání sama sebe, poučení a péče o zdraví a nemocech, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a první pomoci při nich. Dodržování pitného režimu. (Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské)

Informační a komunikační technologie

- ✓ Základy práce s PC – využití základních funkcí.
- ✓ Vyhledávání informací a komunikace – práce s internetem v počítačové učebně.
- ✓ Zpracování a využití informací – práce s textem, obrázkem v textovém a grafickém editoru.

Umění a kultura

Vytvářet u dětí v průběhu docházky do ŠD kulturu chování, stolování, oblékání. Osvojení estetiky, vnímání světa, tvořivost. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí barvy, gesta, mimiky ... Obohacení emocionálního života. (Kompetence komunikativní)

CÍLE ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

- ✓ Rozvoj osobnosti člověka
- ✓ Získávání všeobecného přehledu.
- ✓ Pochopení a uplatňování zásad demokracie.
- ✓ Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, respekt k jiné etnické, kulturní a náboženské komunitě.
- ✓ Pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů.
- ✓ Získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí, jeho ochrana.
- ✓ Dodržování bezpečnosti a ochranu zdraví.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Tyto kompetence se prolínají všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Kompetence k učení

Učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpovědi, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problému

Všímá si dění okolo sebe, snaží se řešit situace. Započaté činnosti dokončuje.

Komunikativní kompetence

Ovládá řeč, vyjadřuje své myšlenky, sdělení vhodně formulovanými větami. Komunikuje bez ostychu se svými vrstevníky i dospělými. Komunikuje kultivovaně.

Sociální a interpersonální kompetence

Samostatně rozhoduje o svých činnostech, nese za ně odpovědnost a důsledky. Projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, agresivitu, nespravedlnost. Spolupracuje ve skupině, uvědomuje si svá práva i práva ostatních. Dbá na své osobní zdraví a zdraví druhých.

Činností a občanské kompetence

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit situace, odhaduje rizika s tím spojená. Odpovědně přistupuje k zadaným úkolům a povinnostem.

Kompetence k trávení volného času

Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času. Rozvíjí své zájmy a potřeby v organizovaných skupinách i individuálních činnostech.